

Organ: Nationalspråksnämnden
Tid: 28.10.2025 Klockan: 14:02 - 15:24
Plats: Vasa centralsjukhus G1 Blåbär eller distans via teams

Närvarande:

Namn	Uppgift	Tilläggsinformation
Rantala Mervi	ordförande	
Hiltula Mari	viceordförande	
Miettinen Arja	medlem	
Harju Jukka	medlem	
Yli-Pelkola Kim	medlem	Deltog via Teams
Hellstrand Kristiina	medlem	
Koskinen Sami	medlem	
Latva-Nikkola Tuomas	medlem	Deltog via Teams
Lehtonen Emma	medlem	

Frånvarande:

Mandell Irmeli	äldrerådets representant
----------------	--------------------------

Övriga närvarande:

Forsén Marja	funktionshinderrådets representant	Deltog via Teams
Salovaara-Kero Anne	områdesstyrelsens ordförande	
Berg Päivi	sekreterare/föredragande	
Einola-Mikkola Suvi	föredragande	Deltog via Teams
Nystrand Lena	sakkunnig	På plats under behandling av §29
Sjöström Pia-Maria	sakkunnig	På plats under behandling av §30

Paragrafer: 26 - 32

Protokollet har undertecknats och justerats elektroniskt. Underskriftens autentisering kan påvisas i välfärdsområdets ärendehanteringssystem.

Mervi Rantala
Ordförande

Päivi Berg
Sekreterare

Sami Koskinen
Protokolljusterare

Tuomas Latva-Nikkola
Protokolljusterare

Protokollet har gjorts tillgängligt i det allmänna datanätet: Publicerat i det allmänna datanätet:

Österbottens välfärdsområde / registratur
Sandviksgatan 2–6, 65130 Vasa
registrator@ovph.fi

Organ: Nationalspråksnämnden
Tid: 28.10.2025 Klockan: 14:02 - 15:24
Plats: Vasa centralsjukhus G1 Blåbär eller distans via teams

Ärendeförteckning:

Paragraf	Ärende	Sida
§ 26	Sammanträdet öppnas – laglighet och beslutsförhet	4
§ 27	Val av protokolljusterare	5
§ 28	Godkännande av sammanträdet arbetsordning	6
§ 29	Budgetarbetet 2026	7
§ 30	Välfärdsområdets servicestrategiarbete, Nationalspråksnämndens utlåtande	11
§ 31	Övriga eventuella ärenden	13
§ 32	Sammanträdet avslutas	14

Sammanträdet öppnas – laglighet och beslutsföret

Nationalspråksnämnden 28.10.2025 § 26

Enligt 148 § i förvaltningsstadgan beslutar organen om tid och plats för sina sammanträden.

Enligt 149 § i förvaltningsstadgan ska kallelsen till sammanträdet utfärdas av ordföranden eller, om han eller hon är förhindrad, av vice ordföranden. I kallelsen ska man ange tid och plats för sammanträdet samt de ärenden som ska behandlas.

Enligt 157 § i förvaltningsstadgan ska ordföranden när han eller hon har öppnat sammanträdet konstatera vilka som är närvarande samt om sammanträdet är lagligen sammankallat och beslutfört.

Enligt 108 § i lagen om välfärdsområden (611/2021) är andra organ än fullmäktige beslutföra när över hälften av ledamöterna är närvarande.

Konstateras också, att varje påverkansorgan har rätt att utse en representant till nationalspråkskommittén med närvaro- och yttranderätt. Representanterna för handikapprådet och äldrerådet har utsetts och de har fått en kallelse till mötet.

Ordföranden öppnar sammanträdet. Mötet konstateras vara lagligen sammankallat och beslutfört.

Beslut:

Ordförande öppnade sammanträdet kl. 14.02 och konstaterade mötet lagligen sammankallat och beslutfört.

Val av protokolljusterare

Nationalspråksnämnden 28.10.2025 § 27

Enligt 167 § i förvaltningsstadgan för Österbottens välfärdsområde justeras protokollet på det sätt som organet beslutat.

Protokollet kan undertecknas och justeras elektroniskt.

Till protokolljusterare föreslås medlemmar i bokstavsordning från listan så att man alltid väljer de två följande förtroendevalda som står i tur att fungera som protokolljusterare.

Till protokolljusterare föreslås Sami Koskinen och Tuomas Latva-Nikkola.

Protokollet justeras elektroniskt (finska och svenska).

Beslut:

Till protokolljusterare valdes Sami Koskinen och Tuomas Latva-Nikkola. Protokollet justeras elektroniskt (finska och svenska).

Godkännande av sammanträdets arbetsordning

Nationalspråksnämnden 28.10.2025 § 28

Enligt 149 § i förvaltningsstadgan för Österbottens välfärdsområde ska kallelsen till sammanträdet utfärdas av ordföranden eller, om han eller hon är förhindrad, av vice ordföranden. I kallelsen ska man ange tid och plats för sammanträdet samt de ärenden som ska behandlas.

Föredragningslistan ska innehålla en redogörelse för de ärenden som ska behandlas och förslag till organets beslut. Den ska sändas i samband med kallelsen till sammanträdet, om inte särskilda skäl förhindrar detta.

Föreslås, att föredragningslistan godkänns som arbetsordning.

Beslut:

Föredragningslistan godkändes som arbetsordning.

Budgetarbetet 2026

Välfärdsområdesstyrelse 15.09.2025 § 161

Beredare Nystrand Lena
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 044 323 1740, fornamn.efternamn@ovph.fi

Styrelsen diskuterade ramarna för budgetarbetet på sitt junimöte. Enligt de senaste kalkylerna kommer det ackumulerade underskottet att uppgå till drygt 45 miljoner euro vid årsskiftet, vilket betyder att överskottet 2026 måste uppgå till motsvarande summa under 2026 för att enligt lagen balansera underskotten inom utsatt tid. Även om det är ett stort överskott som förutsätter stora åtgärder för att anpassa kostnadsnivån, så är det ändå den nivån som behövs, eftersom finansieringen inte kommer att öka lika mycket som pris- och lönejusteringarna ökar.

För att balansera ekonomin och komma till en kostnadsstruktur, som välfärdsområdets finansiering medger de kommande åren, krävs minskningar om ungefär 50 miljoner. Alla anpassningsåtgärder är ännu inte allokerade men slutresultatet motsvarar den fördelning som presenterats till styrelsen vid höstens seminarietillfällen. Åtgärderna går noggrannare igenom på styrelsens möte. Minskningar i personalkostnaderna om 15 miljoner, görs genom de förfaranden, som behandlades på föregående styrelsemöte. Från köpta tjänster (vilka totalt uppgår till 322 miljoner euro inom välfärdsområdet) minskas 29 miljoner. Genom servicenätverksåtgärder minskas en miljon euro, genom effektiviseringsåtgärder 2 miljoner och dessutom tvingas varje enhet att effektivisera sin verksamhet eftersom man inte gör några indexhöjningar av budgeten.

Eventuella justeringar görs under hösten beroende på resultatprognosen och på eventuella ändringar i finansieringen. Beroende på utfallet av första och andra kvartalen 2026 görs en utvärdering av möjligheterna att förverkliga de planerade anpassningsåtgärderna, i ljuset av en eventuell förändring i lagstiftningen när det gäller tiden för balanseringen av de kumulativa underskotten.

Budgetarbetet fortskrider i enlighet med dessa anpassningsåtgärder och en extern budgetnivå beräknas finnas inför styrelsens oktobermöte.

Välfärdsområdesdirektör Kinnunen Marina
föreslår att styrelsen diskuterar budgetarbetet.

Beslut:

Styrelsen förde en diskussion om budgetarbetet. Budgetförslaget behandlas vid novembermötet.

Distribution

Välfärdsområdesstyrelse 20.10.2025 § 190

Beredare Nystrand Lena
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 044 323 1740, fornamn.efternamn@ovph.fi

Beredning av budget 2026 och anpassningsåtgärderna

Budgetarbetet har fortsatt enligt de uppställda ramarna och de tidigare diskussionerna. Anpassningsåtgärderna har beräknats och lagts in i budgeten.

Budgeten är nu uppgjord så att de ackumulerade underskotten från tidigare år balanseras, vilket förutsätter att resultatet för 2025 uppgår till + 20 miljoner euro. Budgeten 2026 har således ett överskott om 46,7 miljoner, vilket är drygt en miljon i marginal till det kalkylerade minimikravet om 45,5 miljoner.

Intäkterna justeras ännu i nästa skede beroende på utfallet av septembermånads fakturering. Då kommer även de interna transaktionerna mellan olika verksamhetsområden att beaktas. I föreliggande förslag har understöd och bidrag minskats med främst stödet för etablering och utveckling av välfärdsområdena samt de projekt som avslutats före 2026, liksom intäkter för avslutad verksamhet.

Verksamhetskostnaderna uppgår nu till 892,2 miljoner euro, vilket är en minskning med 0,3 % (el.3 miljoner euro) jämfört med budgeten 2025 och 1,2 % (11 miljoner) jämfört med bokslutet 2024. Personalkostnaderna ökar med 8,1 % (36 miljoner) jämfört med budgeten 2025 eller 8,5 % (37 miljoner) jämfört med förverkligat 2024. Köpta tjänster minskar med 10 % (32,2 miljoner) jämfört med budgeten 2025 eller 11,6 % (38,3 miljoner) jämfört med förverkligat 2024. Materialbudgeten är 4,3 % (3,2 miljoner) mindre än i budgeten 2025 medan den ligger på ungefär samma nivå som 2024. Budgeten för understöd och bidrag ligger ungefär på samma nivå som i budgeten 2025, vilket dock är 1,5 miljoner större än förverkligat 2024. Hyreskostnaderna är 8,6% (4,2 miljoner) mindre än 2025 och 20% (11,3 miljoner) mindre än förverkligat 2024. I kostnaderna ingår såväl utrymmeshyror som leasingkostnader.

Den största minskningen jämfört med budgeterat finns bland köpta kundtjänster med 20,4 miljoner, och då främst från andra sjukhus. Personalkostnaderna minskas med 11,8 miljoner euro, vilket i själva verket är en ökning jämfört med budgeten 2025 eftersom det kunde konstateras att hela den summa som då minskades inte kunnat genomföras. I personalkostnaderna har beaktats alla lönebikostnader enligt allmänna direktiv samt de ersättningar som uppskattas erhållas i form av sjukförsäkrings- och olycksfallsersättningar. Genom att minska på de köpta kundtjänsterna så kan man tydligare satsa på den egna verksamheten i de fall det är kostnadsmässigt mera fördelaktigt. Städ- och kosthållstjänster har minskats med 5,6 miljoner och övriga köptjänster med 4,9 miljoner euro. Genom förändringar i servicenätet minskar kostnaderna med ytterligare 0,5 miljoner förutom personal- och utrymmeskostnader. Genom olika effektiviseringsåtgärder minskas kostnaderna med 1,5 miljoner euro. Materialkostnaderna har minskats med 2 miljoner medan en del kostnader totalt har ökats med 4,2 miljoner. Här kan nämnas speciellt färdtjänst, patientförsäkringsansvar mm). Kostnaderna för utrymmeshyror har minskats med 4,6 miljoner jämfört med budgeten 2025 i form av utrymmen som inte längre används, medan det redan i budgeten 2025 redan fanns medtagen en minskning i hyresnivån över hela linjen. Hyresnivån beräknas minska 11,6 miljoner jämfört med bokslutet 2024. Slutligen har ingen indexhöjning beaktats, varken för material eller köpta tjänster, varför man är tvungen att inom alla områden minska användningen till alla delar så att budgeten kan hållas. Indexjusteringen är värd ca 8,5 miljoner euro.

Finansiella kostnader har budgeterats enligt verkliga kostnader för upptagna eller inplanerade lån medan de finansiella intäkterna har höjts något för att även de motsvara den nuvarande förverkligade nivån. M.a.o har nettokostnaden kunnat minskas med 0,3

miljoner euro. Avskrivningsnivån är 0,6 miljoner högre än föregående budget, eftersom största delen av patient och klientdatasystemet beräknas vara i bruk i full utsträckning under 2026.

De olika åtgärderna för anpassningen av budgeten genomgås närmare på mötet. Budgetförslaget i föreliggande form har delgetts för eventuella utlåtanden till följande beslutande organ

- sektionen för främjande av välbefinnande och hälsa samt kontaktytor
- sektionen för räddningsväsendet
- nationalspråksnämnden
- påverkansorganen

En riskkartläggning kommer ännu att genomföras innan budgeten slutbehandlas.

Texterna till verksamhetsplanen tillkommer i nästa skede, likaså verksamhetsvolym och planerade prestationer samt fullständiga budgeter på verksamhetsområdesnivå /huvudgruppsnivå och investeringsplan för åren 2027-2030.

Välfärdsområdesdirektör Kinnunen Marina

föreslår, att läget och åtgärderna diskuteras som underlag för fortsatt beredning av budget, ekonomi- och verksamhetsplan.

Beslut:

Välfärdsområdesdirektören gav en aktuell lägesöversikt över finansieringsmodellen.

Därefter gick sektordirektörerna och ekonomidirektören igenom de åtgärder som planeras för att nå de minskningar som krävs för att få en budget år 2026 med ett överskott på 46,7 miljoner euro.

Välfärdsområdesstyrelsen tog del av den aktuella informationen om budgetberedningen och behandlar det slutliga budgetförslaget vid sitt sammanträde i november.

Distribution

Nationalspråksnämnden 28.10.2025 § 29

ÖVPH/5514/02.02.00/2025

Beredare Nystrand Lena

Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 044 323 1740, fornamn.efternamn@ovph.fi

Nationalspråksnämnden får ta del av en redogörelse för beredningen av budgeten och de anpassningsåtgärder som ingår i den. Finansieringsunderlaget för år 2026 uppgår till 861 miljoner euro. Enligt lagstiftningen måste välfärdsområdet balansera sin ekonomi före utgången av 2026 och därför måste välfärdsområdet anpassa sin verksamhet med 51 miljoner euro. Verksamheten styrs av en uppdaterad strategi som godkändes i fullmäktige 13.10.2025.

Samarbetsförhandlingar förs som bäst i organisationen på grund av ekonomiska orsaker och produktionsorsaker, och därför pågår förhandlingarna om anpassningsåtgärderna fortfarande. Nationalspråksnämnden har nu i beredningsskedet möjlighet att ge vägkost och att avge ett utlåtande från ett språkligt perspektiv inför beslutsfattandet. Budgeten för 2026 och verksamhetsplanen för 2026–2028 behandlas i välfärdsområdesstyrelsen 17.11 och i välfärdsområdesfullmäktige 1.12.2025.

Strategi- och utvecklingsdirektör Einola-Mikkola Suvi

föreslår att nämnden ska anföra följande som sitt utlåtande:

- vid organiseringen av ekonomin och verksamheten bör de språkliga rättigheterna iakttas samt servicen tryggas och ordnas likvärdigt mellan de olika språkgrupperna
- vid beredningen av budgeten och anpassningsåtgärderna bör man till stöd för beslutsfattandet göra riskbedömningar och förhandsbedömningar, där även de språkliga konsekvenserna beaktas.

Beslut:

Nämnden beslutade att ge ett utlåtande enligt beslutsförslaget:

- vid organiseringen av ekonomin och verksamheten bör de språkliga rättigheterna iakttas samt servicen tryggas och ordnas likvärdigt mellan de olika språkgrupperna
- vid beredningen av budgeten och anpassningsåtgärderna bör man till stöd för beslutsfattandet göra riskbedömningar och förhandsbedömningar, där även de språkliga konsekvenserna beaktas.

Distribution

Bilagor

- Bilaga 1 Velfärdsområdets budget på huvudgruppsnivå samt verksamhetsområdenas externa kostnader på huvudgruppsnivå - Hyvinvointialueen talousarvio pääryhmätasolla sekä toimialojen ulkoiset kustannukset pääryhmätasolla
- Bilaga 2 Talousarviovalmistelu 2026_Budgetberedning 2026

Välfärdsområdets servicestrategiarbete, Nationalspråksnämndens utlåtande

Nationalspråksnämnden 28.10.2025 § 30

ÖVPH/6524/00.01.02.00/2025

Beredare Berg Päivi
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 040 128 6234, fornamn.efternamn@ovph.fi

Välfärdsområdet ansvarar för tillhandahållandet av den lagstadgade social- och hälsovården inom sitt område och har organiseringsansvaret för invånarnas social- och hälsovård. (Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021). Dessutom ansvarar välfärdsområdet för organiseringen av räddningsväsendet inom sitt område.

Nationalspråksnämnden har i enlighet med § 19 i förvaltningsstadgan till uppgift att avge ett utlåtande om välfärdsområdesstrategin och servicestrategin i samband med beredningen.

Servicestrategin för Österbottens välfärdsområde består av en regional välfärdsplan, en regional välfärdsplan för barn och unga, en regional elev- och studerandevårdsplan samt en regional rådgivningsplan.

Välfärdsområdet ska i anslutning till sin strategi också utarbeta en servicestrategi för social- och hälsovården för planeringen och styrningen av sin ekonomi och verksamhet.

I servicestrategin ska välfärdsområdet ta beslut om de långsiktiga målen som hänför sig till den social- och hälsovård som omfattas av dess organiseringsansvar och sätta upp mål för hur social- och hälsovårdstjänsterna ska tillhandahållas med beaktande av behoven hos invånarna i välfärdsområdet, de lokala förhållandena, tillgången till tjänsterna och tjänsternas tillgänglighet samt kostnadsnyttoeffektiviteten. För att verksamheten ska kunna utvecklas i enlighet med befolkningens behov spelar det arbete som främjar verksamheten och det förebyggande arbetet en viktig roll. Detta ligger ändå till stor del utanför välfärdsområdets verksamhet, varför välfärdsområdet i detta avseende måste ha ett gott samarbete med kommunerna, föreningarna, organisationerna, civilsamhället och de andra myndigheterna i välfärdsområdet. Välfärdsområdet är enligt lagen skyldigt att göra upp olika planer för det förebyggande arbetet. Den regionala välfärdsplanen, den regionala rådgivningsplanen och den regionala elev- och studerandevårdsplanen är planer som berör barn och unga. Samtliga planer utgör en del av nämnda servicestrategi. Också språkstrategin ingår i servicestrategin.

Målen och planerna i servicestrategin baserar sig på välfärdsområdets regionala välfärdsrapport, Hur mår Österbotten, som uppdateras årligen. Rapporten används för att fastställa befolkningens servicebehov och för att prioritera de områden som måste utvecklas för att befolkningens välbefinnande och hälsa ska bli bättre. De mål och åtgärdsförslag som finns i servicestrategin och de olika planerna presenteras i den anslutna bilagan.

Strategi- och utvecklingsdirektör Suvi Einola-Mikkola

föreslår att nationalspråksnämnden ska ge ett utlåtande om de mål och åtgärdsförslag som fastställts i välfärdsområdets servicestrategi för åren 2026–2028:

- de språkliga rättigheterna iakttas vid ordnandet av servicen samt i servicens kvalitet och tillgänglighet på lika grunder
- såväl de mätare som hänför sig till språkstrategin som uppföljningen av de språkliga rättigheterna kommer ytterligare att utvecklas under 2026, och nämnden kommer att göras delaktig i detta utvecklingsarbete
- nämnden anser att de tyngdpunkter och utvecklingsobjekt som utgår från befolkningens behov är väl valda och motsvarar riktlinjerna i strategin

Beslut:

Nämnden beslutade att ge ett utlåtande som var i linje med beslutsförslaget:

- de språkliga rättigheterna iakttas vid ordnandet av servicen samt i servicens kvalitet och tillgänglighet på lika grunder
- såväl de mätare som hänför sig till språkstrategin som uppföljningen av de språkliga rättigheterna kommer ytterligare att utvecklas under 2026, och nämnden kommer att göras delaktig i detta utvecklingsarbete
- nämnden anser att de tyngdpunkter och utvecklingsobjekt som utgår från befolkningens behov är väl valda och motsvarar riktlinjerna i strategin.

Distribution

Bilagor

Bilaga 3 Pohjanmaan hyvinvointialueen palvelustrategia; kansalliskielilautakunta

Övriga eventuella ärenden

Nationalspråksnämnden 28.10.2025 § 31

Enligt 160 § i Österbottens välfärdsområdes förvaltningsstadga avgörs ärendena vid ett sammanträde på föredragning av en tjänsteinnehavare. Enligt 159 § i förvaltningsstadgan kan organet om föredraganden föreslår eller om en ledamot framställer ett understött förslag med majoritetsbeslut ta upp till behandling ett ärende som inte nämns i kallelsen till sammanträde.

Under denna paragraf kan man exempelvis delge information, upplysa om ärenden, väcka motioner och ställa frågor.

- Påminnelse: Nästa möte 17.12.2025 kl 14-16, mötesutrymme Blåbär eller via distans (hybrid)

Beslutsförslag: Antecknas för kännedom.

Beslut:

Nämnden förde en diskussion om utvecklandet av uppföljningen av de språkliga rättigheterna och utvecklandet av mätare för de språkliga rättigheterna. På de kommande sammanträdena kommer nämnden att ges uppföljningsdata, utvecklingsförslag och utvecklingsåtgärder.

Sammanträdet avslutas

Nationalspråksnämnden 28.10.2025 § 32

Sammanträdet avslutas.

Beslut:

Ordföranden avslutade sammanträdet kl. 15.24.

Anvisning för sökande av ändring gäller paragraferna: § 26, § 27, § 28, § 29, § 30, § 31, § 32

Besvärsförbud

Eftersom ovan nämnda beslut endast gäller beredning eller verkställighet, kan begäran om omprövning inte framställas eller välfärdsområdesbesvär anföras över beslutet enligt 141 § i lagen om välfärdsområden.